

2022-23

Årsplan for Store Brevik barnehage

Myrsnipeveien 5, 1555 Son

Telefon: 64 98 53 90

E-post: storebrevikbarnehage@gmail.com

Therese Olsen, Styrer

01.08.2022

Innhold

Om barnehagen vår	2
Våre ansatte	2
Velkommen til nytt barnehageår	2
Barnekonvensjonen, barnehageloven og rammeplanen	3
Barnehagens visjon	4
Vårt satsningsområde	4
Et godt miljø med fokus på relasjoner, lek og mestring	4
Relasjoner	4
Omsorg	4
Anerkjennende kommunikasjon	5
Vennskap og fellesskap	6
Lek	7
Mestring	7
Livsmestring og helse	8
Mobbing	8
Mitt Valg	9
Barns rett til medvirkning	10
Danning	10
Kommunikasjon og språk	11
Læring	11
Bærekraftig utvikling	12
Likestilling og likeverd	12
Mangfold og gjensidig respekt	13
Samarbeid mellom hjem og barnehage	13
Barnehagens andre samarbeidspartnere	14
Overganger	14
Overgang innad i barnehagen	15
Overgang barnehage-skole/SFO	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	15
Planlegging	15
Vurdering	15
Dokumentasjon	16
Barnehagens arbeidsmåter	16
Progresjon	16
Barnehagens 7 fagområder	17
Digitale verktøy	18

Om barnehagen vår

Store Brevik barnehage er en del av Vestby stiftelsesbarnehager. Vestby stiftelsesbarnehager er en selvstendig institusjon som ble opprettet av Vestby kommune i 1992. Stiftelsen består av Sole Skog barnehage i Vestby og Store Brevik barnehage i Son. Stiftelsen har et styre som består av to valgte politikere som eierrepresentanter, to representanter fra foreldrene og to representanter fra personalet. I tillegg møter begge styrene. Styrets oppgaver fremkommer av ” Lov om stiftelser” og Stiftelsens egne vedtekter.

Barnehagen vår ble åpnet 1. august 1992. Store Brevik barnehage er en fireavdelings barnehage. Vi har to småbarnsavdelinger og to avdelinger med barn fra ca. 2-6 år, til sammen er det rundt 60 barn. Vår barnehage er etablert i Son, med stort og variert uteområde. Barnehagen har en flott beliggenhet med fine og varierte turområder i nærheten. Det er kort vei både til skog og vann.

Våre ansatte

Styrer	Therese Olsen 64985390/90662295			
Avdelinger	Hvitveis 46517007	Blåveis 46519489	Hestehov 48934349	Smørblomst 46517854
Ansatte	Janne J. Erlandsen Pedagogisk leder	Solfrid Børstad Pedagogisk leder	Marte Johansen Pedagogisk leder	Inger Johanne Naasen Pedagogisk leder
	Reidun Sollie Fagarbeider	Anita Greenwood Pedagogisk leder	Øyvind W. Furunes Pedagogisk leder	Silje C. Grasto Pedagogisk leder
	Irene Olsen Fagarbeider	Elisabeth Nilsen Fagarbeider	Liv Ragnhild Martinsen Fagarbeider	Elisabeth Brochmann Refring, Assistent
	Oscar Jakobsen Fagarbeider	Heidi H. Jakobsen Assistent	Susanne Nguyen Fagarbeider	Ida E. Riisgård Fagarbeider
		Magnus M. Andersen Assistent	Sophie Nilsen Assistent	
Vaktmester	Tor Moen Holst			

Velkommen til nytt barnehageår

Lov om barnehager av 17. juni 2005 pålegger alle barnehager å lage en årsplan som skal fastsettes i barnehagens samarbeidsutvalg. Denne årsplanen ble fastsatt i Su møte 14.06.22

Fremover fortsetter vi arbeidet med barns psykososiale miljø. Barnehagene har fått ny lovendring vedr det psykososiale barnehagemiljø. Den nye «mobbeloven» skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Vi i personalet skal sette oss grundig inn i denne lovendringen, og hva det vil si for alle barn og ansatte i barnehagen.

Samtidig fortsetter vi arbeidet med Mitt valg. Bruk av Mitt valg, systematisk og over tid, øker barns sosiale og emosjonelle kompetanse. Med Mitt valg øver barn på å bygge vennskap, håndtere tanker og følelser, sette grenser for seg selv og respektere andres grenser og å etablere gode levevaner i trygge omgivelser. Det gir økt livsmestring og en god psykisk helse!

Vi ønsker også å ha et spesielt fokus på voksnes relasjoner med barna. Vi leser om temaet og reflekterer og har øvelser knyttet til temaet på planleggingsdager, personal møter og avdelings møter.

Personale får kompetanseheving også gjennom deltakelse på flere av kommunens nettverk som blant annet: overgang barnehage-skole, språk og atferd og nettverk for flerspråklige ansatte. Vi utvikler oss og oppdaterer oss stadig på autismespekterforstyrrelse, Downs syndrom og tegn til tale. En av våre pedagoger starter på master i spesialpedagogikk, og styrer tar et årsstudium i juss for ledere.

Vi bruker MyKid, et verktøy for kommunikasjon og informasjon mellom barnehage og hjem samt innad i barnehagen. Foreldrene får informasjon om barnas hverdag i barnehagen og kan lett sende og motta beskjeder. Barnehagen bruker systemet også til planlegging og rapportering.

Therese Olsen, Styrer

Barnekonvensjonen, barnehageloven og rammeplanen

Den 20. november 1989 vedtok FNs generalforsamling den første internasjonale menneskerettighetskonvensjonen som gir barn en særlig juridisk status: FNs konvensjon om barnets rettigheter, populært kalt Barnekonvensjonen. Barnekonvensjonene er barnas egen lov. Den skal sikre rettigheter til hvert enkelt barn.

Barnehageloven sier; «Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven. Den skal gi barnehagens personale og samarbeidsutvalget en forpliktende ramme å arbeide etter i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold. Vi fikk ny rammeplan i 2017, og implementeringen av den jobbes med. Sentrale overskrifter er barnehagens verdigrunnlag, ansvar og roller, barnehagens formål og innhold, barns medvirkning, samarbeid mellom hjem og barnehage, overganger, barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens arbeidsmåter. I tillegg inneholder planen 7 ulike fagområder som følger oss gjennom hele året.

Barnehagens visjon

En visjon er et bilde av en fremtidig ønsket tilstand, en slags fremtidsdrøm.

Vår visjon er:

I vår barnehage har alle en positiv selvfølelse, vi vet vi er bra nok!

Selvfølelse er å akseptere seg selv som den man en er, å være glad i seg selv og i tillegg se sine styrker og svakheter, men være bevisst sin egen verdi uavhengig av prestasjoner.

Vi ønsker at alle som er hos oss skal føle at de er bra nok som de er. Å være trygg på seg selv gjør det enklere å tørre å være seg selv. Det er greit å være annerledes, og spennende at andre ikke er som oss. Mangfold er positivt. Har man en god selvfølelse er det ikke farlig om det er noe man ikke får til, vi har alle forskjellige styrker og svakheter. Å være bra nok som man er innebærer ikke at man skal la vær å øve for å lære seg nye ting, men man er ikke redd for ikke å mestre. Alle skal vite at de kan be om hjelp for vi er en del av et fellesskap og alle skal føle at de er en viktig del av det fellesskapet.

Vårt satsningsområde

Et godt miljø med fokus på relasjoner, lek og mestring

Vi ønsker å gi barna positive erfaringer sammen med nærværende voksne som er sensitive, anerkjennende og hvor relasjonen er preget av gjensidighet. Vi ønsker å bidra til at barnet får mange positive opplevelser i sammen med andre og at vi kan dele hverandres glede.

Vi har søkelys på barns lek og hvordan vi kan støtte og videreutvikle leken. Lek er viktig for barnas læring og en glede i seg selv, og gjennom lek får barna venner. Ikke alt vi skal lære er like lett, vi vil være omsorgsfulle voksne som gir passe hjelp og støtte slik at barnet kan lykkes med mestringsforsøkene sine. Mestringsopplevelser gir barna tro på at egen læring og at mestring er mulig. Da tåler de også erfaringer med ikke å lykkes med en gang uten å miste motet.

Relasjoner

Omsorg

Omsorg er bærebjelken i arbeidet i barnehagen, god omsorg krever gode relasjoner. Det innebære å være der barna er, fange opp signaler, uttrykk og behov og gi barna tilpassede reaksjoner. God omsorg handler om å få barnet til å føle seg verdsatt og at barnet opplever at det er en viktig del av fellesskapet med mulighet til å medvirke. God omsorg styrker barnets

tillit til seg selv og andre. Derfor må omsorg prege alle situasjonene i dagliglivet i barnehagen både i lek og læring, måltider, stell og påkledning.

For at barn skal oppleve omsorg i barnehagen vil det kreve at personalet tar ansvar for og klarer å skape en relasjon til barn der hvert barn har en trygg tilknytning til en eller flere av de voksne og føler seg forstått, verdsatt og godt ivaretatt. God omsorg blir påvirket av verdier og holdninger som preger den tiden vi lever i. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Omsorg har verdi i seg selv og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling, læring og dannelse.

Slik sikrer personalet omsorg til barna:

- Alle blir sett og hørt, da hvert barn har en primærkontakt som følger barnet sitt
- Vi gleder oss sammen med barna
- Gir gode opplevelser ved stell og skift
- Personalet bruker god tid i alle hverdagssituasjoner
- Personalet imøtekommer individuelle behov
- Personalet engasjerer seg i lek og aktiviteter med barna

Anerkjennende kommunikasjon

Anerkjennende kommunikasjon er basert på likeverd, en være måte, en holdning.

Anerkjennelse innebærer at en ser på andre (barnet) som et individ med rettigheter, integritet og en separat identitet.

Det innebærer bla. at barna skal bli møtt på sine følelser og opplevelser. Sensitive nærværende voksne som deler barnas glede i barnehagehverdagen, vil være med på å forsterke den gode følelsen.

De «negative» følelsene må også møtes med aksept/forståelse hvis barnet skal lære seg å gjenkjenne og forstå hele følelsesspekteret sitt. Barnas høyre hjernehalvdel er under utvikling og evnen til selvregulering utvikles gradvis. Barn kan trenge hjelp til å regulere den negative følelsen, den voksne barnet er tryggest på er best egnet til dette. Det er god hjelp hvis den voksne bruker en rolig varm stemme, setter ord på følelsen, er rolig og trygg og tilbyr et fang/kos hvis barnet ønsker det. Det vil ikke si at de alltid kan få det som de vil. Vi må hjelpe barna å finne gode måter å gi uttrykk for følelser som irritasjon og sinne og hjelpe dem å finne bedre fremgangsmåter for å få dekket behovet som ligger bak følelsen.

Vi må fortelle barna hva vi vil de skal gjøre i stedet for hva vi ikke vil de skal gjøre, og alltid bruke et så konkret språk som mulig. Når man blir møtt med forståelse og respekt blir det også mye enklere å gi uttrykk for egne meninger. I slike situasjoner ligger det også mye sosial læring som for eksempel å vente på tur og dele / bytte på. Det vil også være naturlig å si hva man ønsker at barnet skal gjøre i andre lignende situasjoner.

Personalet må alene og i fellesskap reflektere over hvordan egen atferd påvirker barnas atferd og samspillet mellom dem og oss.

Vennskap og fellesskap

Tidlig erfaring med jevnaldrende har stor betydning for barns utvikling. Barnehagen er en viktig arena for sosial utvikling og etablering av vennskap og fellesskap.

Å utvikle sosial kompetanse handler om å utvikle ferdigheter som en person trenger for å handle kompetent i en sosial sammenheng. Man må kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. Den gjenspeiles blant annet i barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap.

Vennskap er vesentlig for barns trivsel. I hverdagen skal barn få tid til å leke for å danne og vedlikeholde vennsksrelasjoner. Personalet skal både støtte opp under eksisterende vennsksrelasjoner, støtte opp under nye relasjoner og bidra til at alle barn har noen å leke med.

Lek skal også inngå i strukturerte aktiviteter for å stimulere til opplevelsen av gruppetilhørighet og fellesskapsfølelse.

Alle barn skal få oppleve at de er betydningsfulle for fellesskapet og få være i positivt samspill med andre barn. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Noen barn kan trenge hjelp og støtte for å bli tydeligere i gruppa for eksempel; ta ordet, spørre om hjelp eller å ta initiativ til å få være med i leken. Andre derimot trenger hjelp for å klare å vente på tur. Hvordan kan jeg vente på en ok måte? Hjelp til å se tidsperspektivet hvor lenge må jeg vente?

Vi voksne må oppfordre til og gi gode tilbakemeldinger når vi ser positive sosiale handlinger som: inkludere hverandre, hjelpe, trøste, samarbeide, gjenopprette negative handlinger som for eksempel si unnskyld og å kunne gi avkall på sinne og tilgi hverandre. Vi skal bidra med felles opplevelser som de kan bruke i sitt sosiale samspill med andre barn og støtte og veilede barna i konfliktsituasjoner.

Sosial kompetanse består av ulike sosiale ferdigheter som vi deler inn i følgende områder; empati og rolletaking, prososial atferd, selvkontroll, selvhevdelse, samarbeidsferdigheter, ansvarlighet samt lek glede og humor. Alle disse områdene er viktige å mestre for å kunne ha det godt med seg selv og andre.

I barnehagen legger vi til rette for å etablere nye lekekonstellasjoner på tvers av kjønn og alder og vi har aldersrene grupper på tvers av avdelingene. Det er godt å få «kompiser» på andre avdelinger også. Vi mener at dette er med på å fremme vennskap og opplevelser på tvers av avdelinger både for små og store.

Barnehagen skal forebygge, avdekke, stoppe mobbing og krenkelser. Barnehagen skal fremme likestilling og motvirke alle former for diskriminering.

Lek

Først og fremst er leken lystbetont for barnet, lek er glede og moro! Den er frivillig, og barnets særegne og selvvalgte aktivitet. Leken er en belønning i seg selv. Alle barn har rett til å leke.

Vi er opptatt av å verne om tiden til lek slik at barna kan fordype seg i lek over tid. Vi skal organisere dagen slik at det er rom og tid for ulike typer lek både inne og ute, og vi skal tilby materiell som innbyr til lek og utfoldelse. Personalets rolle i forhold til barns lek vil variere ut fra barns alder og behov. Den vil enten være observerende, deltakende, veiledende, tilretteleggende eller konfliktløsende. De voksne prioriterer å være med i leken når barna trenger støtte og/eller ønsker det.

I leken kan barna fritt bruke fantasien sin, her er alt mulig og det mest fantastiske, spennende, triste eller skumle kan skje. Gjennom leken bearbeider og bruker barnet sine følelser, tanker, opplevelser, erfaringer og kunnskap. For eksempel kan de voksnes fortellinger og faktainformasjon bli bearbeidet i barnas lek. En annen viktig oppgave er å gi barna påfyll i leken når den stopper opp eller for å videreutvikle leken. Gjennom å delta i leken kan den voksne hjelpe barn til å forstå lekesignaler, eller heve et barns status.

Gjennom leken får barna nødvendig erfaring i sosiale ferdigheter som å lede andre, la seg lede og forstå andres perspektiv og roller, å ta og gi, løse konflikter, gi uttrykk for egne ideer og å innlede og opprettholde vennskap. Gjennom fysisk aktivitet utvikler barna motorikken. Det er vel ingen annen periode i livet hvor leken står så sentralt i et menneskes liv som i førskolealderen. Derfor er det helt nødvendig at leken både inne og ikke minst ute, får den plass den og barna fortjener i barnehagen. Vi mener at leken alltid må være en sentral del av barnehagehverdagen, ikke minst fordi den er en viktig del av det sosiale samspillet mellom barna, men også mellom barna og de voksne.

For å være gode veiledere og rollemodeller for barna må personalet:

- Være aktive deltakere i barnas lek og fange opp barnas interesser
- Gi barna flere inntrykk og flere måter å uttrykke seg på
- Fange de gode øyeblikkene
- Stoppe, vente, se og høre (stille spørsmål før vi tolker)
- Undre oss sammen med barna i samtaler
- Være bevisste på at jenter og gutter har like muligheter til lek og utvikling
- Vise interesse for barna og være til stede

Mestring

Barna har et medfødt behov for å mestre og et indre driv. Det er derimot ikke alltid slik at det barnet ønsker å få til er mulig, da er det viktig at barna kan få nyttige tips til fremgangsmåte og passe med hjelp og støtte for å lykkes med mestringforsøket. Vi voksne skal være der og dele barnets glede over at det mestrer heller enn å fokusere på resultatet. Barnet har mer nytte av å lære at det kan lære, og delt glede ved mestring enn at det er flinkt. Mange ganger er det

derimot slik at man må øve for å lære seg noe nytt. Som oftest vil de tåle å mislykkes før de omsider lykkes, men det kan også resultere i frustrasjon, skuffelse og sinne. Akkurat som vi skal være der for dem når de lykkes må vi være der for barna når de ikke får det til og det «stormer». Det er viktig å ha i mente at følelser som sinne og irritasjon er viktige for barns selvutvikling.

Livsmestring og helse

Barnehagen er en viktig arena der barn skal oppleve trivsel, livsglede og mestring. Mange positive opplevelser gjør barna bedre rustet til å håndtere utfordringer. Vi vil være sensitive voksne med gode relasjoner til barna, inkludering i fellesskapet, vennskap og lek med andre styrker barnas sosiale og personlige utvikling og allmenne velvære. Ved at personalet støtter barn når de møter motstand og vanskelige situasjoner, vil barnet tilegne seg kunnskap om hvordan man kan reagere i ulike situasjoner. Barnehagen er en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig skal vi gi rom for hvile. Vi sørger for at det blir en god balanse mellom aktiviteter og hvile i løpet av barnehagedagen.

Mobbing

Nært samarbeid mellom personalet og foreldre og observasjon og refleksjon over kvaliteten på det uformelle samspillet kan sikre at mobbing verken får oppstå eller utvikle seg. Mobbing i barnehagen kan stoppes av aktive deltagende voksne som griper inn når det er nødvendig. Eventuelle tiltak må rettes både mot enkeltindividet, gruppen og hele miljøet. Voksne må sette klare og forståelige grenser for oppførsel som er akseptabel. Barnehagen har en egen tiltaksplan hvis mobbing oppstår.

Mobbing er når en person eller en gruppe gjentatte ganger og over tid plager og trakasserer en person. Det handler om makt og avmakt, og det er et skjevt maktforhold mellom den som mobber og den som blir mobbet.

Mobbing blant småbarn kan forebygges ved at voksne er oppmerksomme på det enkelte barns trivsel og på samværsmonstre i barnegruppen.

Nært samarbeid med hjemmet er helt nødvendig for å skape et godt miljø. Observasjon og refleksjon over kvaliteten på samspillet/relasjonene kan sikre at mobbing verken får oppstå eller utvikle seg. Eventuelle tiltak må rettes både mot enkeltindividet, gruppen og hele miljøet.

Foreldre og voksne i barnehagen er rollemodeller for barna. Vi må derfor være bevisst våre egne handlinger og holdninger. Det er det barna ser vi gjør, som vil være utslagsgivende for hvordan de selv velger å løse konflikter/samspill med andre. Å snakke positivt om andre rundt middagsbordet, fremsnakke andre, hjelper barna til å utvide horisonten. Mobbing er ikke en ting som bare kan «fikses», det krever en innsats både fra personalet og foreldrene.

Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Vi forholder oss til Vestby kommunes plan for forebygging av krenkende adferd og mobbing i barnehagen. «Barns trivsel – vårt ansvar». Alle voksne, personalet og foreldrene, må hele tiden arbeide med å fremme barnas sosiale kompetanse for å forbygge mobbing. Vi bruker også aktiviteter/tanker/ideer hentet fra «Mitt valg».

Mitt Valg

Vi er en Mitt Valg barnehage som innebærer at vi setter søkelys på sosial kompetanse og utvikling av gode og trygge miljøer. Hensikten er å forebygge risikoatferd og mobbing. MITT VALG, som er et Lion's Club International-program for utvikling av et godt læringsmiljø og læring av sosial og emosjonell kompetanse.

MITT VALG er et program i sosial og emosjonell læring (SEL) som bygger livsmestring og en god psykisk helse. I MITT VALG øver barn og ungdom på å utvikle ferdigheter innen følgende fem områder:

- Selvbevissthet, som handler om å kunne gjenkjenne egne følelser og tanker og vite hvordan det påvirker våre handlinger
- Selvkontroll, som handler om å kunne regulere følelser, tanker og atferd i forskjellige situasjoner
- Sosial bevissthet, som handler om å kunne ta andres perspektiv og å ha empati og respekt for andre
- Relasjonelle ferdigheter, som handler om å kunne etablere og opprettholde sunne og positive relasjoner
- Ansvarsfulle avgjørelser, som handler om å kunne vurdere konsekvenser av handlinger for seg selv og andre

Barn som kjenner seg trygge og viser respekt og evner å vise empati utvikler sunne relasjoner, livsmestring og en god psykiske helse.

Bruk av MITT VALG bidrar til å forebygge krenkelser, mobbing og utenforskap.

Barns rett til medvirkning

Medvirkning er ikke noe hver og en utøver for seg selv, det handler om hvordan mennesker samhandler, lytter til og respekterer hverandre i et likeverdig og medmenneskelig fellesskap. Å medvirke er ikke det samme som å være ansvarlig. Barns medvirkning krever at personalet gir barna handlingsrom, men den voksne er alltid den ansvarlige.

Vi er bevisste på hvordan rommene og rutinene skaper rammer for barnas aktiviteter. Vår opplevelse er at barns medvirkning er opplæring i demokrati. Det vil si at vi må lytte til hverandre, finne den beste løsningen sammen og ta ansvar for egne valg.

Barn gir uttrykk for hvordan de har det og formidler sine synspunkter verbalt, ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk som vi voksne må ta på alvor. Barn må støttes til å undre seg og stille spørsmål, og de må møte anerkjennelse for sine tanker og meninger. Personalet må gi tid og rom for deres ønsker. Det gjelder i planleggingsarbeidet og spontant i hverdagen. Barna må også erfare tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til barnas behov, modenhet og gruppen.

Dette gjør personalet for å sikre barn medvirkning:

- Tar imot barns invitasjon til lek, kontakt og samvær
- Finner frem det barnet ønsker å leke med eller en annen aktivitet
- Har gode samtaler til undring og utforskning
- Lar barna få spillerom
- Fraviker fastsatte planer

Danning

Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess.

Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter. Barna skal stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

Gjennom danning ønsker vi at barna skal lære å tenke selv og gjøre gode valg for seg selv og andre. Tidligere var man opptatt av god oppdragelse som da i større grad betød å gjøre som man fikk beskjed om. Barnehagen er en viktig arena for sosial utvikling, læring og for å etablere vennskap. Å gi barna en god selvfølelse er det viktigste i dannelsesprosessen.

Barn i barnehagen skal få oppleve et demokratisk fellesskap og få være med å delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Vi skal fremheve mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Hva gjør personalet for å bidra til barnas dannelsesprosesser?

- Personalet bekrefter barnas tanker og følelser
- Viser barna tillit
- Tar barna på alvor
- Gir barna oppgaver som de kan mestre
- Gir barna muligheten til å bidra

Kommunikasjon og språk

Språkutviklingen er viktig for barnets evne til å kommunisere med andre. Når denne utviklingen av forskjellige grunner blir forsinket, kan dette føre til frustrasjon hos barnet. Barnet kan få problemer med å gjøre seg forstått, og samspillet med andre barn og voksne kan bli problematisk. Språkutviklingen omfatter blant annet det å uttale forståelige ord, sette dem sammen til setninger og ordforståelse. Oppmerksomhet og kommunikasjon med andre mennesker er av stor betydning for barnets språkutvikling og læring generelt da språket er et redskap for tanken.

Hvordan sikrer personalet barns språkutvikling?

- Samtaler mellom barn og voksne og mellom barn og barn
- Stimulerer barna til å lage fortellinger
- Setter ord på aktiviteter og opplevelser
- Bevisste på barnas språk i leken
- Bruker bøker
- Ord og begreper
- Bruker snakkepakke skapet og språkposer
- Setter ord på følelser
- Setter ord på det vi gjør og omgir oss med

Læring

Læring er en samarbeids- og kommuniseringsaktivitet der barna konstruerer kunnskap, finner mening i tilværelsen, sammen med voksne og andre barn. Det er derfor vi legger vekt på at det lille barnet som lærer, er en aktiv med konstruktør. Vi er opptatt av at barn lærer i alle situasjoner, og at de uformelle situasjonene er like viktige som de formelle. De sentrale læringssituasjonene oppstår i daglig samspill, lek og vennskap barn imellom og i samspill mellom barn og voksne.

Læringssituasjoner oppstår ofte spontant, hvor den voksne følger opp barnets undring eller spørsmål. Læring skjer i rutine og hverdagssituasjoner som f. eks påkledning, ved måltid og ved barnets selvvalgte aktiviteter og i lek. Formelle læringssituasjoner finnes i aktiviteter som samlingsstund, prosjektarbeid, språksprell og grupper på tvers.

Personalet sikrer barns læring:

- Gjennom lek
- Gjennom tilrettelagte aktiviteter i forhold til alder og modenhet
- Gjennom samspill med andre barn og voksne

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling er et globalt begrep som er basert på solidaritet med kommende generasjoner, i tillegg til alle de som lever i dag. Det er en anerkjennelse av at vi bare har en klode, med en begrenset mengde ressurser, og at det er i vår felles interesse å ta vare på den. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftige samfunn. Vi vil bidra til at barna skal få mange naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold gjennom tur og aktiviteter ute. Tanken er at når barna blir glade i naturen og føler en tilhørighet til den vil de også ha et ønske om å verne om den.

Dette gjør personalet sammen med barna:

- Kildesorterer
- Lærer barna om miljøvern og har Blekkulf gruppe for 4-5 åringene.
- Tar med søppel tilbake i barnehagen etter tur
- Tegner på begge sider av ark
- Skrur av alt lys i rom som ikke er i bruk
- Være mindre opptatt av ”ting” og mer av hverandre
(unngå å ha med egne leker i barnehagen)
- Ta vare på leker og bøker i barnehagen, reparerer det vil kan

Likestilling og likeverd

Vi er vi opptatt av likestilling mellom alle mennesker. Vi skal møte barna på deres ulike behov og tilrettelegge slik at alle opplever positive lærings situasjoner. De skal få like muligheter til å delta på ulike aktiviteter og få varierte utfordringer. Barna skal oppleve at de er like mye verdt, og enhver diskriminerende adferd er uønsket. Vi skal drive et holdningsskapende arbeid hos både barn og voksne. Vi i personalet skal hele tiden være bevisst på egne holdninger og reflektere over egen praksis i møte med barna og deres familier.

Vi vil at barna i vår barnehage skal være stolte og trygge på seg selv, og ha med seg at de er bra nok uavhengig av prestasjon.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Mangfold og gjensidig respekt

Vi er bevisst på at barna og deres familier har ulike forutsetninger, ulike familiesituasjoner, verdier, holdninger og livssyn, og ser på dette som en ressurs og en positiv utfordring. Vi ønsker å skape et miljø hvor vi kan lære av hverandre og at man føler tilhørighet. Vi skal være åpne og lyttende.

Gjennom barnehageåret markerer vi ulike kulturbegivenheter som Samefolkets dag, karneval, 17. mai barnehagedagen, pride og FN dagen.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Vi ser på samarbeidet med foreldre som en ressurs både som et bindeledd mellom hjem og barnehage, men også som en arena hvor vi som organisasjon kan utvikle oss gjennom foreldrenes innspill og synspunkter. Uformell daglig kontakt når barnet bringes til og hentes i barnehagen er gode arenaer for informasjonsutveksling.

Det kan være mye som er godt samarbeid, men det må være bygd på gjensidig forståelse, tillit og inkludering. Et likeverdig forhold, hvor alle vil barnets beste. Vi legger stor vekt på å ha god kontakt med foreldrene. Foreldresamarbeidet blir organisert på flere måter:

Formelt gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg (SU):

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte til barna i barnehagen. Foreldrerådet er til for å sikre et godt samarbeid mellom foreldre og barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU) består av to foreldrerepresentanter valgt av foreldrerådet, to representanter fra de ansatte og en representant fra eiersiden (valgt politiker). Styrer møter uten stemmerett.

Foreldresamtaler: Minst en gang i året inviterer vi foreldrene til samtale om deres barn, flere samtaler hvis det er ønske/behov for det.

Foreldremøter: Vi i barnehagen legger stor vekt på å informere foreldrene om hvordan vi motiverer barna deres og setter grenser for dem på en positiv måte, og vi ønsker å diskutere metodene med dem. På foreldremøtene har vi anledning til dette. ? Vi gjennomfører et foreldremøte for nye foreldre i juni, og et foreldremøte i oppstart av nytt barnehageår. Vi har også temakvelder for foreldrene med aktuelle temaer eller problemstillinger.

Foreldrearrangement: Foreldrene har ansvar for gjennomføringen av en skogstur for barna og familiene deres. Dugnaden er i samarbeid med styrer. Disse foregår utenom barnehagetid, og det gir foreldrene god anledning til å bli bedre kjent med hverandre både under planlegging og gjennomføring. Foreldrekontaktene har også ansvar for en felles sommeravslutning i juni.

Det er viktig at foreldrene: Støtter barnehagens arbeid i styrking av barnets sosiale kompetanse. Følger opp hjemme i forhold til informasjon fra barnehagen. Gir tilbakemelding på barnets trivsel og opplevelser. Følger barnehagens retningslinjer som foreligger for bursdagsfeiringer.

Barnehagens andre samarbeidspartnere

Pedagogisk-psykologiske tjeneste (PPT) har sakkyndig utredning, forebyggende og systemrettet arbeid, som f.eks. vurdering av behov for spesialpedagogiske tiltak, som sentrale oppgaver. PPT gir råd, veiledning og hjelp til barn, foreldre og personale i skoler og barnehager. Det kan f.eks. være ved språkvansker, lærevansker, funksjonshemninger eller atferdsvansker.

Barnevernets hovedoppgave er å bidra til å hjelpe barn og unge som har problemer eller lever under vanskelige forhold. I samarbeid med foreldrene og andre offentlige instanser søker barnevernet å finne fram til løsninger som kan rette på forholdene. Både foreldre og barnehager kan ta kontakt med barnevern-tjenesten ved spørsmål om hjelp, råd og veiledning. Ved bekymring for mishandling eller grov omsorgssvikt av barn i hjemmet, har vi meldeplikt til Barneverntjenesten. «Lov om barneverntjenester § 6-4»

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. Barnehagen og helsestasjonen samarbeider om 4-års kontrollen.

Vi har også tett samarbeid med Brevik skole angående våre skolestartere.

Overganger

Når det nærmer seg barnehagestart, vil foreldrene motta et velkomstbrev med informasjon om barnehagen og den avdelingen der barnet skal begynne. I brevet står det navnet på den primærkontakten barnet får og tidspunkt til første møte med barnehagen. Foreldre og barn får også tilbud om å komme på besøk før selve barnehagestarten, slik at de kan bli litt kjent med forholdene.

Når barnet begynner i barnehagen er det en primærkontakt som møter barnet og foreldrene. Vanlig tilvenningstid er 3 dager, men kan variere ut fra barnets behov. Vi oppfordrer til å bruke lengere tid, dersom man har anledning til det. Som for eksempel å ha kortere dager i begynnelsen. Barnet får en tett oppfølging av primærkontakten den første tiden, og som oftest har barnet samme primærkontakt så lenge det er på samme avdeling.

Overgang innad i barnehagen

Når et barn skal bytte avdeling innad i barnehagen vil barnet få komme på flere besøk til ny avdeling, for å bli kjent med barna og personalet på den nye avdelingen. Foreldrene vil også være involvert i denne prosessen. Vi starter i god tid slik at overgangen skal bli så naturlig som mulig.

Overgang barnehage-skole/SFO

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplanen, 2017).

Barna skal også bli kjent med skolefritidsordningen, som er det første stedet de fleste barna begynner før skolestart. Gjennom samarbeid med Brevik skole ønsker vi å gi barna gode erfaringer med både lek og læring på skolens arena, samvær med skoleelever og lærere samt personalet på SFO. Dette vil kunne bidra til å trygge overgangen til skolen og SFO. Vi samarbeider også med de andre skolene i nærmiljøet vårt om vi har barn som skal starte på andre skoler i nærmiljøet. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal også bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Rammeplanen sier at planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet, og at planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Vi har en profesjon som krever en kontinuerlig utvikling.

Ved å lage gode planer bidrar personalet til at barna:

- Får ett trygt sted å være
- Gode rammer og rutiner for barn
- Barna opplever mestring og selvfølelse
- Allsidig utvikling og læring

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen, 2017)

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppa er med på. Vi har lagt bak oss en periode med mindre møter og derfor mindre mulighet for felles refleksjoner og vurderinger av det arbeidet vi gjør. Dette vil vi gjerne endre på.

Vi har startet en prosess med støtte i barnehageforums verktøy profesjonelt relasjonsarbeid. Denne verktøykassen inneholder en teoretisk del og en rekke refleksjonsøvelser målet er at vi skal øke vår relasjonskompetanse og bli kjent med ulike øvelser som kan hjelpe oss til å stille kritiske spørsmål og å reflektere i fellesskap og alene.

Vi har også startet et arbeid med å utarbeide egne rutiner og skjema for refleksjon og vurdering, når det gjelder barns trivsel og utvikling og aktiviteter og rutinesituasjoner.

Hvordan vurderer personalet:

- Vurderingsarbeidet gjøres på avdelingsmøter, pedagogisk leder møter og personalmøter gjennom året, samt på planleggingsdagene våre.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. Avdelingsmøtene blir blant annet brukt til å evaluere arbeidet vi gjør med barna, samt aktiviteter, samspill mellom barn – barn og barn – voksen, samt hverdagsrutiner. Disse evalueringene danner bakgrunnen for vårt videre arbeid med barna.

Hva gjør personalet:

- Tar bilder gjennom dagen og aktiviteter som skjer
- Ser på bilder sammen med barna på pc eller nettbrett
- Stopper opp og samtaler med barna om bildene, og gjenkaller aktiviteten
- Snakker sammen om opplevelsene
- Er aktive voksne i samspill med barna

For foreldrene:

MyKid gir foreldrene tilgang til opplevelsarena med planlagte aktiviteter og dokumentasjon med bilder. Vi bruker bilder for å dokumentere barnas liv i barnehagen. De viser glimt fra barnas hverdag som lek, barnas samspill med andre barn, arbeidsprosesser og mestring av nye ferdigheter. Vi viser bilder fra forestillinger, prosjekter, grupper på tvers, utstillinger og ulike dager som markeres. Dette er en dokumentasjon for dere foreldre, barna selv og for oss.

Barnehagens arbeidsmåter

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Dette gjør vi for å sikre barns progresjon:

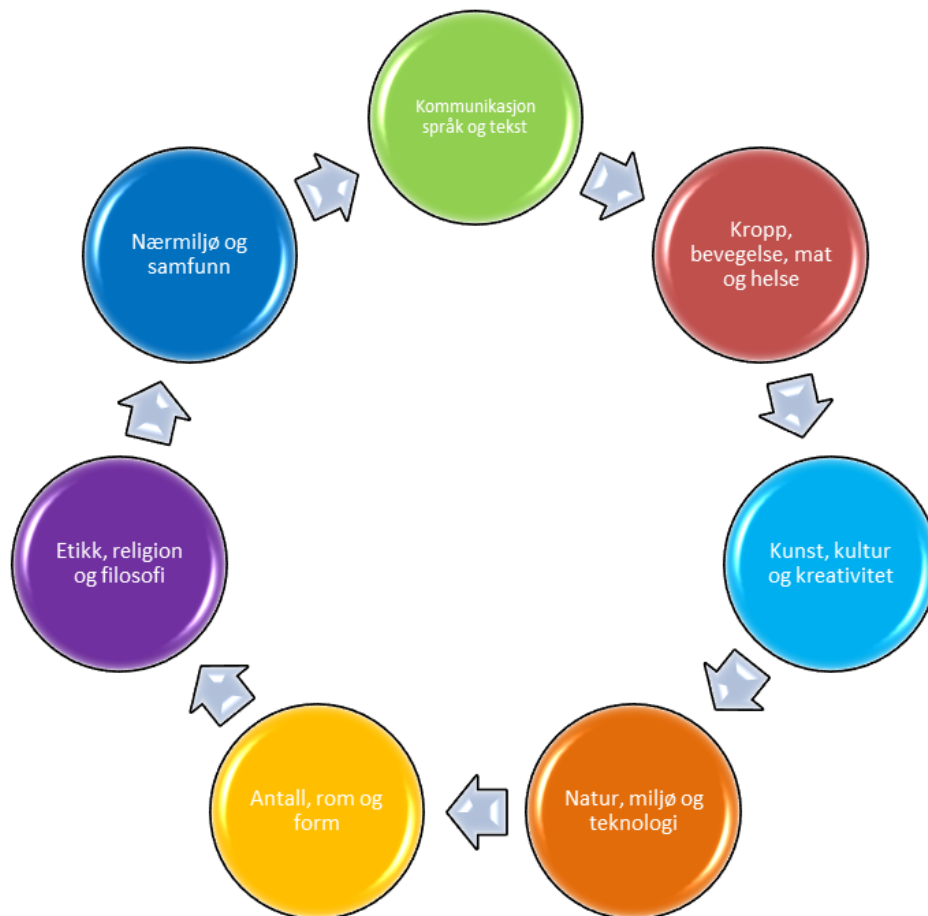
- Deler barnegruppa
- Tilrettelegger aktiviteter i forhold til alder og modenhet
- Gir barn som trenger utfordringer og noe å stekke seg etter
- Dokumenterer gjennom flere stadier i barnets vekst og utvikling

Barnehagens 7 fagområder

I forhold til rammeplanen er barnehagen forpliktet til å jobbe med de 7 fagområdene.

Lærings- og opplevelsesmulighetene som ligger i disse, er sentrale hjelpemidler i utviklingen av barnas grunnleggende kompetanse. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

Arbeidet med fagområdene gjøres både i planlagte og ikke planlagte lærings situasjoner sammen med barna. Hvordan hvert enkelt fagområde vektlegges er avhengig av barnas alder, utvikling og interesser. Vi har en egen progresjonsplan som er bygget opp etter fagområdene, se vedlegg.

Digitale verktøy

Vi bruker ulike digitale verktøy til å dokumentere det barna gjør i barnehagen. Vi bruker bla. nettportalen MyKid der vi lager opplevelsesarenaer, dvs. vi skriver og legger ut bilder fra hendelser og aktiviteter barna har deltatt i. Vi bruker også pc, nettbrett og telefon til å finne informasjon, spille spill (som Glade Maur), eventyr, lytte til/ bevege oss til musikk. Vi bruker digitale verktøy i barnehagen, men også på tur. Barna er deltagere i bruken av digitale verktøy. De kommer med ønsker, de er også til en viss grad med på å bestemme bilder til ulike dokumentasjon og de bruker bilder til gjenkalling av ulike opplevelser. Vi er opptatt av at vi voksne skal være sammen med barna når vi bruker digitale verktøy. En viktig del er også samtalene med barna.

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer. Innføring av digital praksis kan også være med på å utjevne forskjeller der noen barn som starter på skolen er meget bevandret i bruk av digitalt utstyr, mens andre ikke er det. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (KD, 2017)

Dette gjør personalet sammen med barna:

- Vi bruker telefon/nettbrett for å ta bilder på tur, aktiviteter og ifra hverdagen
- Bruker nettbrett som et pedagogisk verktøy til læring
- Vi bruker digitale verktøy for å spille musikk
- Finne informasjon
- Bruke bilder til gjenkalling av ulike opplevelser

